



NORSK
REDAKTØRFORENING



NORSK
JOURNALISTLAG

Samferdselsdepartementet
Postboks 8030 Dep
0030 Oslo
postmottak@sd.dep.no

Deres ref: 17/2054

Høring – omfanget av leveringspliktige posttjenester

Vi viser til høringsbrev av 9. januar.

Norsk Redaktørforening (NR) er en landsomfattende sammenslutning av redaktører i alle typer medier. Norsk Journalistlag (NJ) er organisasjonen for redaksjonelle medarbeidere, herunder ledere og frilansere som har journalistikk som yrke. En svært stor andel av våre medlemmer vil, direkte eller indirekte, bli sterkt berørt av de forslag som fremmes i høringsnotatet vedrørende ovennevnte tema.

1. Innledning

Norge har en unik, og økende, flora av regionale og lokale aviser. I det vi kan kalle den kulturhistoriske formidlertradisjonen, har de vært og er et bindeledd mellom fortid og nåtid, mellom grender og bygdelag, mellom by og land, mellom høy og lav, mellom mennesker i distrikter som knapt har annet til felles enn at de har hatt samme avis. De har vært og er den viktigste felles referanseramme rundt dagligliv, næringsliv, foreningsliv, kulturliv og det politiske liv over det ganske land. Å bidra til å bevare disse regionale og lokale fellesarenaene for nyheter og debatt er en offentlig oppgave som går rett i kjernen av den forpliktelsen i Grunnlovens § 100, sjette ledd: «Det påligger statens myndigheter å legge forholdene til rette for en åpen og offentlig samtale.»

Vi minner også om hva statsminister Erna Solberg poengterte i sin nyttårstale 1. januar:

«Vi må bygge opp motstandskraft hos hver enkelt ungdom mot de som lokker med enkle løsninger på vanskelige problemer. Da trenger vi også frie og uavhengige medier som kan hjelpe oss til å skille viktig fra uviktig og sant fra usant. Og som kan hjelpe oss til å forstå at en sak ofte har flere sider. Mange av oss vokste opp i hjem hvor det alltid lå en avis eller to på kjøkkenbordet. I dag ligger det gjerne en mobiltelefon der. Vil våre barn venne seg til å holde seg oppdatert om samfunnet rundt seg på samme måte som før? Venner de seg til å være åpne for motargumenter? Og til å stole på dokumenterte fakta? Dette er kanskje enda viktigere nå som konspirasjonsteorier og falske nyheter lettere sprer seg.»

For mange er lokalavisen den klart viktigste kilden til den informasjonen som er kontrollert og korrekt og som gir det riktige grunnlaget for å kunne delta i samfunnsdebatten. Derfor er det også helt avgjørende for lokaldemokratiet i Norge og for norske lokalsamfunn at de lokale og regionale redaktørstyrte mediene kan overleve og utvikle seg.

I tillegg til de lokale og regionale avisene er også mange riksdekkende meningsbærende aviser, tidsskrifter og fagpresseblader helt avhengige av et godt distribusjonssystem.

2. Endrede rammevilkår

I likhet med andre redaktørstyrte, journalistiske medier har også lokal- og regionalavisene vært gjennom krevende år, og står fortsatt overfor store utfordringer. Norsk journalistikk er ikke i krise, men finansieringen av journalistikken er de siste årene nærmest bokstavelig talt snudd på hodet. De gamle inntjeningsmodellene er delvis i oppløsning. Der hvor mange tradisjonelle aviser kunne basere inntektene sine på en fordeling på 2/3 deler fra annonser og 1/3 fra brukerbetaling, er dette nå for mange byttet helt om. I tillegg er bortfallet av annonseinntekter betydelig. Aktører uten journalistiske ambisjoner, typisk Facebook og Google, kaprer en stadig større del av annonsemarkedet. Vi viser her til beregninger fra Mediebedriftenes Landsforening, gjengitt i deres høringsuttalelse.

Samtidig ser vi at svært mange mediehus er i ferd med å lykkes med sine digitale strategier, og at det er fullt mulig å få brukerne til å betale for digitalt innhold. Antallet digitale abonnenter er i kraftig vekst. Utfordringen i den transformeringen vi nå er inne i, er at det fortsatt er mange som ønsker å lese sin lokale eller regionale avis på papir, og at papirutgavene fortsatt er bærere av en relativt stor andel av mediehusenes inntekter. Derfor er det helt avgjørende for mange mediehus og fortsatt kunne sikre en pålitelig distribusjon av sine papirutgaver.

3. Behovet for distribusjon av papirutgaver

Norske lokal- og regionaviser nyter stor tillit hos publikum. I en fersk studie gjennomført av Handelshøyskolen BI ([Digitalisering av lokal mediebruk](#)) fremgår det at hele 67 prosent av de spurte bruker lokalavisenes papirutgaver for å holde seg orientert om det som skjer i byen eller bygda der de bor. En like stor prosentandel sier at de har høy eller svært høy tillit til lokalavisens papirutgave. Det er litt høyere enn tilsvarende tall for digitalutgavene.

På spørsmål om hvordan de ville reagere på at lokalavisens papirutgave ble borte, svarer 40 prosent at de ville savnet den sterkt. Ytterligere 40 prosent sier de ville savnet den litt.

Alt dette viser at det både for avisene selv og deres abonnenter er et sterkt behov for, og ønske om, å opprettholde en pålitelig og oppdatert distribusjon av papiraviser mens den pågående transformasjonen gjennomføres.

4. Konklusjon

Vi mener det er helt påkrevd at fellesskapet bidrar til å sikre en god distribusjon av aviser, tidsskrifter og blader. Dersom distribusjonen svekkes vil det fort kunne bli kritisk for mange publikasjoner, som da vil stå i stor fare for å miste abonnenter og dermed inntekter, noe som igjen vil gjøre det vanskeligere å fullføre de omstillinger som er nødvendige.

Oslo, 2018-04-06

Med vennlig hilsen

Hege Iren Frantzen
leder
Norsk Journalistlag

Arne Jensen
generalsekretær
Norsk Redaktørforening